

مدیریت تغذیه گاو خشک

توجه داشته باشید اگر پروتئین و مواد معدنی در هفته های آخر دوره خشکی متوازن نباشد، تغذیه با جیره هایی مشابه با گاو های شیرده برای گاوهای خشک بسیار مشکل آفرین خواهد شد.

نویسندگان:

مهرداد نفیسی، شهاب سهرابی و مجید افشار

(پژوهشگران مرکز تحقیقات

کشاورزی و منابع طبیعی استان تهران)

ناشر:

مدیریت جهاد کشاورزی شهرستان پاکدشت

اداره ترویج و نظام بهره برداری

با همکاری:

شرکت فدک سبز

خوب است بدانید سیلوی ذرت به دلیل انرژی زیاد که سبب چاقی می شود نباید بیش از ۵۰٪ ماده خشک علوفه مصرفی باشد. همچنین نسبت کلسیم و فسفر ۱/۴۵ تا ۱/۶۵٪ را رعایت کنید.

ب) دو هفته آخر خشکی:

گاوها از جیره دوره خشک به تدریج به جیره اوایل شیردهی انتقال می یابند. هدف از مدیریت تغذیه در این دوره پیشگیری از بیماریهای بعد از زایمان می باشد. در این مرحله به گاوها روزی ۱/۸ تا ۲/۵ کیلوگرم کنسانتره بدهید و به تدریج آنرا افزایش دهید تا زمانیکه به اندازه ۱٪ وزن بدنشان کنسانتره دریافت کنند. علوفه خرد نشده بلند نیز باید به مقدار ۰/۵٪ وزن بدن به گاوها تعلیف شود تا از جابجایی شیردان جلوگیری شود. در این دوره علوفه مصرفی نیز در حدود ۷۰٪ ماده خشک مصرفی می باشد.

در شروع این مرحله بایستی ۶ گرم نیاسین (ویتامین B3) در روز تا ۱۲ هفته بعد از زایمان برای جلوگیری از کتوز (اختلالات گوارشی) در اختیار گاوها قرار دهید.

برای استفاده از سایر افزودنی ها در این دوره با کارشناسان تغذیه دام مشورت نمایید.

مقدمه:

هدف از خشک کردن گاو، استراحت دام به منظور شروع دوره شیردهی بعدی است. این دوره به گاو اجازه می دهد تا مقداری از مواد غذایی مورد احتیاج بدن خود را ذخیره کرده و غده پستان نیز برای تولید شیر آماده شود.

روش خشک کردن گاو:

خشک کردن گاو باید تا جایی که امکان پذیر باشد، سریع انجام گیرد بدون اینکه به پستان آسیبی وارد شود. بدین منظور اجازه دهید فشار پستان به نقطه ای برسد که ترشح شیر متوقف شود و در نهایت شیر باقیمانده در پستان توسط خون جذب گردد. بهترین روش برای اغلب گاوها توقف یکبارہ دوشش و اجازه جذب هر چه سریعتر شیر است. این روش بویژه مخصوص گاوهایی است که مشکل ورم پستان ندارند. دوشیدن متناوب (حذف تدریجی دوشش تا زمانیکه گاوها کاملاً خشک شوند) مرحله خشک کردن گاو را طولانی تر می کند، هرچند برای گاوهای پر تولید یا گاوهایی با سابقه ورم پستان شدید، مطلوب می باشد. دوشش ناکامل (ماندن شیر در غدد پستان) به دلیل اینکه مرحله خشک کردن را بسیار طولانی می کند، هرگز توصیه نمی شود.

توجه داشته باشید که باید مصرف خوراک را کاهش دهید و در خوردن آب نیز محدودیت اعمال کنید. بعد از آخرین دوشش، سرپستانک ها را کاملاً تمیز کرده و در محلول ضد عفونی کننده قرار دهید و یک آنتی بیوتیک مؤثر به کار برید تا مشکل عفونت های جدید برای پستان در دوره های بعدی ایجاد نگردد.

مدت دوره خشکی و شرایط بدنی در موقع زایمان با یکدیگر ارتباط دارند. دوره خشکی برای جبران ذخائر بدنی گاوی که در اواخر آبستنی وضعیت بدنی ضعیفی دارد، بسیار حائز اهمیت می باشد. از طرف دیگر چاقی زیاد نیز نامطلوب است. چنین گاوهایی به بیماریهایی نظیر کتوز (اختلالات گوارشی) حساسترند. بهترین زمان پیشنهادی برای خشک نمودن گاو ۶۰ روز قبل از زایش می باشد که سبب افزایش تولید شیر می گردد.

تغذیه گاوهای خشک:

تغذیه در این دوره شامل مواد غذایی مورد نیاز برای نگهداری بدن، رشد گوساله و در گاو های ضعیف بهبود وضعیت بدنی است. تغذیه گاو های خشک به دو مرحله تقسیم می شود:

الف) ۴۵ روز ابتدای خشکی :

در این مرحله باید مصرف ماده خشک را کنترل کنید به نحوی که خوراک از ۲٪ وزن بدن گاو بیشتر نشود. در

این دوره نباید پروتئین اضافی در اختیار گاو قرار گیرد. احتیاج گاو خشک به کنسانتره اغلب ناچیز است و با مصرف روزانه حداقل ۱/۵ کیلو گرم به ازای هر رأس گاو تأمین می شود، هر چند مقدار مصرف کنسانتره با توجه به کیفیت علوفه و وضعیت بدنی گاو خشک از صفر تا ۳ کیلو گرم در روز متغیر می باشد در این مرحله مقدار پروتئین کمتر (۱۲٪) و مقدار فیبر خام بیشتر از جیره گاوهای شیرده خواهد بود. علوفه می تواند ۸۰٪ ماده خشک مصرفی جیره را تشکیل دهد. به منظور پیشگیری از ناراحتی های گوارشی قسمتی از آن باید به صورت خرد نشده داده شود.